Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Manuela Zabala Zabala

Azkoitia, Gipuzkoa (1914-2008)

Aurkibidea

Biografia

1914an jaio zen Azkoitiko Gaintza baserrian. Aita Elgoibarko Aiztiaundikoa eta ama Gaintza baserrikoa bertakoa zituen. Eskolan mojetan ibili zen Azkoitiko mixerikordian, zazpi urterekin hasi eta 12 urtera bitartean. Baserrian bizi izan da beti eta bertako lanetan aritu izan da. 26 urterekin ezkondu zen Azkoitiko Santa Krutz bailarako gizonarekin eta alaba bat izan zuten.

Zintak

AZK-029

- **Proiektua**: Azkoitiko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Otegi, Aitziber
- **Data**: 2008-05-14
- **Iraupena**: 46 min
- **Euskarria**: MiniDV
- **Kodifikatzailea**: Otegi, Aitziber
- **Transkribatzailea(k)**: Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Gaintza baserrian jaioa; umetatik baserrian lanean

- **Erref**: AZK-029/001
- **Iraupena**: 0:01:37. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:01:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Azkoitiko Gaintza baserrian jaio zen. Ama Gaintzakoa eta aita Elgoibarko Aizti Haundi baserrikoa zituen. Sei ahizpa eta anaia zituen. Aita hil zenean 12 urte zituen eta berak hartu behar izan zuen baserriko lanetan aitaren kargua, anaiak lantegian baitzebiltzan lanean.

Transkripzioa
- Bueno, hasteko, izena ta apellidue ta nun jaio ziñen esaten badiazu...
- Nik ez dakit ze urtetan jaiotakue naizen. Izen-apelliduk esango´itzut: Manuela Zabala Zabala.
- Zabala Zabala?
- Bai.
- Ta ze jaio ziñen, hemen bertan? Klara donean?
- Ez! Basarrixen. Atzo esan zizun, ba, Gaintzen jaixotakue nitzela ta? Hantxe.
- Gaintzan?
- Bai.
- Nun dao Gaintza?
- Nundik esango dizut, ba? Izarraitz... Azuletiken gora juten da. Leheno Azule hor zaon, ba? Handiken gora.
- Azkoitin...?
- Bai! Azkoittixen.
- Eta gurasok´e basarrikok zittuzun?
- Bai, bertakua ama ta aitte... ez dakit nungue izango zan, Elgoibarkue edo. Bai.
- Alaba: Hare´re basarrixen izena... Basarrixen izena...
- Aizti Haundi.
- Aizti Haundikoa?
- Bai.
- Eta basarritik bizi ziñeten?
- Gu bai, baiño bi ahizpe zabiltzen Intxaustin lanin.
- Zenbat anai-arreba ziñeten?
- Sei ahizpe ta anaixe: zazpi.
- Eta [anai-arrebak tailerren] eta zuek basarrin lanen?
- Anaixe han basarrixen. Ahizpe bi, bi ahizpe Intxaustin.

- Eta zu zeorri basarrin ?
- Ni basarrin, bai. Aitte hil zan nik 12 urte nittula, eta haren tokirako ni.

2. Astoarekin errotara; ogia etxean

- **Erref**: AZK-029/002
- **Iraupena**: 0:02:13. **Hasi**: 00:01:37. **Bukatu**: 00:03:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:
Baserrian denetik ereiten zuten. Errota Olabarrin zuten (Azkoitian) eta hara joaten ziren astoa hartuta. Eramaten zuten zakutik hainbesteko bat kentzen zieten. Ogia etxean egiten zuten etxeko kontsumorako. Ez zuen errazionamendua ezagutu.

Transkripzioa
- Ta zer zeuketzuen basarrin, ganadue?
- Danak, gauze danak. Leheno garixe, artue, babie... dana eitten zan, ba? Guk danak eitten giñuzen.
- Ze eitten zenduen... errota bertan zeukezuen, etxe ingurun?
- Errota Olabarrixan.
- Etxetik gertu?
- Aingeru Guarda ingurun, hantxe pixket goratxuo.
- Eta haruntza juten ziñeten.
- Haraxe jun ber iriña ekartzea. Garixe o artue hartu ta haraxe jun ta ekarri.
- Ta nola juten ziñeten, oiñez ?
- Astuukin!
- Astoa hartuta?
- Berko oiñez jun! Ordun ez zaon automobillik!
- Alaba: Etxin ez [zauken] ez argiik ta ez urik.
- Astoa hartuta?
- Astuukin errotaa.
- Eta han ze ein ber izaten zenduen? Pagau ein ber izaten zenduen zeoze?
- Bearek kentzen zun ematen zendun zorrotik. Lakie kentzen zun.
- Nola? Lakie?
- Bai. Bai be, harek kilue edo eztakit nik zenbat kentzen zun. Zorro hartatik kentzen zun harek, guk ez giñon dirurik ematen baiñe... holan eitten gendun.
- Eta ogia eitten zenduen etxen?
- Bai.
- Zuk itten zendun ogie etxen?
- Bueno... etxin zaonak!
- Alaba: Artue´re bai, ez, ama ?
- Artue´re bai batzutan ta... hola, artue ta esnie jan ta...
- Eta etxen indako ogie kalea saltzen zenduen?
- Ez, ez, ez, etxeako lain.
- Garai hartan ogie ze izaten zan, razionamentukoa?
- Ez. Gero zin razionamentukuk! Gero. Guk nahikue ogi eukitzen gendun erosi ezkero.
- Eta soron-ta ze lan eitten zittuzuen?
- Soruun? Esan dizut, ba! Artue ta babie ta garixe ta... izeten zin gauzak. Oin garixe ahaztuta dao, baiña guk beti itten gendun, urtero-urtero.
- Eta haik kalea saltzen zittuzuen, azokaa o nunbaittea?
- Ez, ez, ez, etxeako.

3. Errenteroak ziren; etxejabearekin harremana

- **Erref**: AZK-029/003
- **Iraupena**: 0:00:42. **Hasi**: 00:03:50. **Bukatu**: 00:04:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:
Etxean errentan bizi ziren, eta hura ordaintzeko ere garia ematen zioten nagusiari. Etxejabea Bergarakoa zen. Urtean behin ordaintzen zen errenta.

Transkripzioa
- Eta haik kalea saltzen zittuzuen, azokaa o nunbaittea?

- Ez, ez, ez, etxeako. Ta errentie´re pagau ein ber ta... garixe ematen zan, ba, leheno. Ez dakit zenbat ematen zan, ni gaztena nitzen ta nik gutxiña jakitzen nun.
- Errentero ziñeten etxen...
- Bai, gero erosi gendun.
- Etxea zer zan azkoitiarren batzuna?
- Bergaran zauken nausixe, ez dakit zein zan. Ni gutxi enterautakue naiz, atzena naiz ta.
- Eta, ordun, garie-ta entregatzen ziozuen o... soroko zea, errenta pagatzeko? Hillen hillekoa o nola izaten zan hoi?
- Ez, urtin behingua.

4. Kalera esnea, fruta eta menda-sortak saltzera

- **Erref**: AZK-029/004
- **Iraupena**: 0:03:45. **Hasi**: 00:04:32. **Bukatu**: 00:08:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:
Baserrian behiak izaten zituzten. Esnea kalera saltzen zuten astoa hartuta. Menda-belarrarekin sorta egin eta saldu egiten zituzten, etxea garbitzeko erabiltzen ziren eta. Fruta-arbola ugari izaten zuten etxe inguruan eta azokan saltzen zituzten frutak. Frutak biltzeko urte-sasoiak aipatzen ditu.

Transkripzioa
- Eta baserrin esan dezu ganaue zeukezuela... ze ganau zeukezuen? Ardik o ze eukitzen zittuzuen?
- Ez, ez, behixek. Behixek eta txahalak, bai; ardiik ez, ez gendun eukitzen ardiik. Ni txiki-txikixe nitzela baziin, baiño geo kendu in zittuben ardixek eta geo ganauekin.
- Zer zien, esne-behiak?
- Ba! Danetakuek, batzuk pixket gehixo, bestiik pixket gutxixo... Ez oin bezelako esne-behi haundi hoixek, e!
- Baiña etxeako esnea...
- Bai, etxeako ta kaleako´re bai pixket eta...
- Saltzen zenduen kalea?
- Bai, bezerueri. Esnie eman ber gendun tokixen atie irikitte egoten zan ta sartu barrura ta ontzire bota esnie ta atie itxi ta alde atzea. Guk hori itten gendun.
- Eta astoan juten ziñeten ordun´e ?
- Astuekin, bai. Astuekin nahi ez bagendun, eskun eman ber, marmitt bi hola hartu ta... in in ber.
- Ta bakarrik juten ziñen ala anai-arreban batekin?
- Ez, ez, bakarrik, kalera zetorrena bakarrik. Etxin ein ber zun bestik lana.
- Eta diruik ateatzen zan esnetik?
- Ez dakit nik ze ateatzen zan, handik bizi giñen ta...
- Dirutxo pixkat ordun ateatzen zenduen, bizitzeko lain...
- Bai, saiaute, saiaute. Bueno, ze esango dizut, ba, nik? Iluntzi bitzen ta ibiltzen giñen ta, pentsaizu, iluntzixe zenbat izeten zan, ba, txakur haundixe?
- Nola esan dezu, iluntzea?
- Iluntzixe. "Erratza" esango´zu zuk? Ez? Ez dakizu zer dan?
- Ez, esplikau pixkat.
- Zerin egoten die, zelaixetan-ta. Menda useidun bat egoten da.

- A! Belarra da?
- Bai. Ta haura bittu ta in ederra iluntzixe eta saldu ta gero harekin...
- Iluntzixe zenei esaten diozu, sortai?
- Bai.
- Ta hue saltzen zenduen?
- Bai.
- Eta zertako ibiltzen zan, ba, hue?
- Etxia garbitzeko kalin. Ta erosi itten zeben, ta guk saldu.
- Ta hoi nora saltzen zenduen dendataa ala etxez etxe?
- Ez, ez, plazan! Plazan. Eskau ezkeo etxea bezeruei-ta ematen giñon, baiño bestela plazan.
- Alaba: Beti keixie ibiltzen zeben asko.
- Fruta-arbolak eukitzen zittuzuen?
- Asko. Sail haundixek zien, zatarrak die, baiñe sail haundixek zin.
- Eta ze eukitzen zenduen, keizak?
- Keixek eta aranak eta sagarrak eta melokotoie ta mixurkak eta danetatik.
- Eta hoiek´e plazaa saltzea?
- Bai, ederrenak. Batzuk ederrauek, bestik zatarrauek ibiltzen zin madarixak´e. Ahal zan modun.
- Eta zein ibiltzen zan landara haik landatzen? Zu ibiltzen ziñen ala...?
- Arbolak landatzen? Behin landau ta kitto.
- Lehendikan zeuden landauta?
- Bai. Bestela berrixe sartu ta hazi arte laga in ber, [...] hasten zin arte.
- Eta ze garaietan biltzen zittuzun keixak-eta? Ze sasoietan biltzen die?
- Ba, lehelena San Isidron ingurun goizaokuk keixak eta handik aurrera gero.
- Eta melokotoiak eta hoiek´e berdin?
- Bueno, batzuk lehenuo eta haixek´e... zea, denborie eukitzen zeben. Ta halaxe. Arbola asko egoten zan ta... danetatik pixkana.

5. Sagardoa egiten zuten etxean

- **Erref**: AZK-029/005
- **Iraupena**: 0:01:50. **Hasi**: 00:08:17. **Bukatu**: 00:10:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza
- Baserria » Baserriko lanak » Sagarra, sagastiak

Laburpena:
Etxerako sagardoa egiten zuten; nola egiten zen azaltzen du. Sagar-arbolak etxean zituzten eta sagarrik onena geza-sagarra deiturikoa zen sagardoa egiteko.

Transkripzioa
- Sagardoik o itten zenduen etxen?
- Etxeako lain barrika bat o eitten gendun, baiño zatartu eitten zan atzenin e(d)ateako ta batez. Haure´re ein ein ber izeten zan, jota.
- Nola eitten zenduen sagardoa?
- Sagarrak...
- Tolareik eo bazenduen etxen?
- Ez. Bai, barrika txiki bat eitten gendun ta haure eitteko tolarie nola eukiko genduen, ba? Eitten zan sagarra bilddu ta txikiu ta ontzi baten sartu o eztakit nun, ta estutu, ta hari ertetzen zixon ure barrika baten sartu. Ta gero denbora pixketen euki, honenbeste denboran eo, ta gero e(d)an.
- Ordun etxen ze e(d)aten zan? Sagardoa e(d)aten zan o ardoa´re izaten zan?

- Gure etxin ez.
- Ez?
- Alaba: Aittittentzat.
- Gure etxin etzan izeten.
- Baiña hori zeatik, garesti zeon orduan ardoa-ta garestie izaten zan?
- Garesti etzan egongo, baiñe diruik´e ez.
- Bueno, sagardoa bazeukezuen behintzat eta...
- Bai, baiño haure zenbat denboraako? Ure! Ta ure´re…
- Alaba: Ekarri in ber.
- Ure´re urrutittik ekarritte zaon.
- Sagarrak… etxen al zeuzkezuen sagar-arbolak?
- Bai, bai.
- Ze sagar eukitzen zenduen?
- Danetatik: errezile ta gezie ta urtebixe ta... danetatik.
- Eta sagardoa itteko hoitatik edozein izaten da ona?
- Bueno, guk ez gendun sagardo asko eitten, barrika txiki bat.
- Baiña ze izaten da, errezil-sagarra sagardoa itteko?
- Ez, geza-sagarra onena. Sagar gorri bat izeten da, ba? Haure da earrena.

6. Arropak garbitzera edo ur bila iturrira

- **Erref**: AZK-029/006
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:10:07. **Bukatu**: 00:12:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Zapatagintza

Laburpena:
Urik eta argirik ez zuten etxean bera umea zenean. Ura beheko iturritik eramaten zuten marmitetan hartuta. Arropak garbitzera putzura joaten ziren. "Eskumuturre jaboe" esaten omen zuen bere amonak. Argia kandelekin egiten zuten. Argimutila erdian jarri eta "erreportzaketan" (abarketei telak josten) aritzen ziren.

Transkripzioa
- Eta esan dezu ude urrutitik ekarri behar zala, etxen ez zeukezuen urik?
- Ordun bai. Gero bai. Leheno ez. Ni txikixe nitzela batez, ez urik eta ez argiik.
- Eta nundik ekartzen zenduen ude?
- Han beheko toki batea junde.
- Itturrie ala zer zan?
- Bai, itturrie. Oindik hantxe zan, ez dakit oin kendu deben.
- Itturrie o erreka?
- Itturrixe, itturrixe. Ta haren bille... Haure han behien zaon ta gure saille goixen zaon, ta han [... guztien] hasi zerien, gure etxin, ta ure goixen ataa ta geo handiken etxie bertan zaon, urriin, eta [emango zala ta]. Aitte hantxe hil zan, ta kitto.
- Eta ze juten ziñeten, marmittak hartuta?
- Bai.
- Eta marmittetan ude ekarri. Eta erropak garbittu ta?
- Erropak garbiu te? Han beheko potzoa, itturri haren ondun potzue, ta haraxe junde.
- Ta zekin garbitzen zien erropak? Jaboiik o izaten zan ordun?
- Ba, pixket. Eskumuturre jaboe esaten zun amama gurik. Jaboien partez eskumuturrek ein ber lana.

- Ez gaur bezela, e, hainbeste adelantukin.
- Ez hoixe! Aberatsa ordun zan baiño gaur pobrie hobeto bizi da.
- Eta argie? Ez zeukezuen etxen argiik ordun?
- Ez. Eztakit nik zenbat urte nauzken argixe sartu zanin. Botuk [inde sartu zan], botuk emanda.
- Eta nola moldatzen ziñeten argiik ez zeon garai hartan? Kandelakin o ze...?
- Ooo... Kandelie hartu bakutxek bertaa ta segi haraxe ta honutz te... Ta hori baiño haundixaue! Argimutille ipini erdixen ta ipini kandelie han ta abarketan danok.
- Argimutille?
- Bai.
- Zeni deitzen diozue...?
- Ba, haritxi. Hola egoten zan, ta ipintzen zan egur bat hor ta hamen gaiñien hola txaplata bat, ta haren gaiñien argixe, o kandelie o petrolio edo dana dalakue. Ta...
- Ze ibiltzen zan petroleoa´re bai?
- Bai. Bueltan jarri ta erreportzaketan. Badakizu zer dan?
- Abarkak itten?
- Ez! Abarketak josten! Abarketai zorukin telak josten.

7. Alpargatei tela josten etxean

- **Erref**: AZK-029/007
- **Iraupena**: 0:01:15. **Hasi**: 00:12:37. **Bukatu**: 00:13:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Zapatagintza

Laburpena:
Etxean ikasi zuen alpargatak egiten. Kalean tailerretan alpargaten zorua egiten zuten eta Manuelak eta etxekoek tela josten zieten. Norberak nahi adina egin eta trukean dirua jasotzen zuten.

Transkripzioa
- Ta nola ikasi zendun abarketak itten zuk, hantxe etxen eakutsita?
- Bai. Bestik eitten zeben ta nik´e bai. Guk eztakit nun... lehelenguk eztakit nun ikixiko zun.
- Ta nola itten zittuzuen abarkak?
- Abarketak!
- Abarketak nola itten zittuzuen?
- Esaten dizut, ba, zorue... Kalin taillerrak egoten zin ordun´e, ta han eitten zittoben abarketa formako trentzakin abarketin azpixe, ta guk gaiñeko tela hori josi. Ta tela haure josi ta hori ekarri atzea.
- Oseake, kaletikan eamaten zenduen etxea azpiko zorue?
- Bai.
- Eta telak eta harixe-ta eman ta geo han guk josi han.
- Tela-ta beak ematen zizuen?
- Bai!
- Eta geo ordaiñetan pagatzen zizuen?
- Bai, bai.
- Eta ze izaten zan, eguneroko lana o nola izaten zan?
- Ba, asko itten bazendun, egunero. Gutxi itten bazendun, bi egunetik behin edo... baiña egunero itteko gurin asko giñen ta... asko, asko josten gendun.
- Danak zekizuen etxen josten?
- Bai, danak, amak´e bai.

8. Eskolan mojekin 12 urtera arte

- **Erref**: AZK-029/008
- **Iraupena**: 0:02:06. **Hasi**: 00:13:52. **Bukatu**: 00:15:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
Eskolara mixerikordiara joan zen 12 urtera arte. Neskak eta mutilak ez ziren elkarrekin joaten. Eskolan gauza gutxi ikasi zuen. "Mentor" deituriko liburu batetik ikasten zuten dena. Erdaraz ikasten zuten. Irakasleak moja kanpotarrak ziren.

Transkripzioa
- Eskolaa nora jun ziñen?
- Eskolaa? Mixerikordire.
- Mixerikordira? Zenbat urtekin jun ziñen?
- Hamabi urtekin atzena.
- Zenbat urtekin hasita?
- O! Ez dakit. Nik ez dakit... zazpi eo... ez dakit zenbat izengo zin.
- Eta ze juten ziñeten, neskak eta mutillek denak batea ala neskak bakarrik?
- Gu neskak giñen ta neskak juten giñen. Mutillek...
- Alaba: Ez, esan nahi dizu...
- Eskolan neskak eta mutillak batea?
- Ez, neskak bakarrik, neskak bakarrik, neskak bakarrik.
- Eta ze ikasten zenduen eskolan?
- Jo...! Ezer ez nik behintzet.
- Alaba: Leitzen ta eskribitzen ikixi zendun behintzet. Zer...?
- Nik ezer ez behintzet.
- Baiña matematika o geografia o ze ematen zan ordun?
- Bai... Mentor.
- Nola?
- Alaba: "Mentor" esan du.
- Mentor.
- Ze izaten zan hori?
- Liburu haundi bat.
- Eta dana han sartzen zan?
- Hantxe. Danantzat hauraxe.
- Eta euskeraz edo erderaz?
- Erderaz. Mojak erdeldunak neuzken ta nik ez nun ikixi.
- Mojak zer zien kanpotarrak?
- Bai, bat katalana ta bestie, Sor Maria, gaillegie. Ta sor Isidora ta hittunan, baiñe ez zekiñat nunguk zin.
- Eta erderaz.
- Erderaz, dana erderaz.
- Eta errexa al zan hue eo...? Errexa izaten ala zan?
- Ez zan izengo, nik ez nun ikixi.
- Baiña ez zendun ikasi, zeatik? Etxen lana ta eskolaa ezin zendulako jun o...?
- Ez izen hitzeitteillie neu, ez ertetzen.
- Eta euskeraz hitz eitten bazenduen, ze itten zizuen, errita?
- [...] baiño nei iñok ez zin ein. Danak esaten zeben euskerie ez zabela ametitzen, baiña nei danak ametiu ziben.

- Kalen lehen jendeak erderaz itten zun ala euskeraz?
- Euskeraz, euskeraz.

9. Urrategira erromeriara

- **Erref**: AZK-029/010
- **Iraupena**: 0:01:52. **Hasi**: 00:17:00. **Bukatu**: 00:18:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:
26 urtera arte baserrian aritu zen lanean. Anekdota bat kontatzen du. Jai arratsaldeetan erromeriara joaten zen Urrategira. Erromeria arratsaldean hasi eta iluntzean bukatzen zen.

10. Eliz-kanpai klaseak

- **Erref**: AZK-029/011
- **Iraupena**: 0:00:54. **Hasi**: 00:18:52. **Bukatu**: 00:19:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak

Laburpena:
Garai batean kanpai ugari jotzen zen elizan eta kanpai ezberdinak aipatzen ditu: matutixe, angelusa, etab.

11. Lotuan dantza egiteagatik ogerleko bateko isuna

- **Erref**: AZK-029/012
- **Iraupena**: 0:02:00. **Hasi**: 00:19:46. **Bukatu**: 00:21:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:
Soinujolea aritzen zen erromerian eta dantza soltean egiten zuten. Irukurutzetako bertso bat abesten du. Azkoitian dantza soltean bakarrik egin zitekeen, bestela ogerleko bateko isuna izaten zuten.

12. Mariatarren kongregazioan

- **Erref**: AZK-029/013
- **Iraupena**: 0:00:52. **Hasi**: 00:21:46. **Bukatu**: 00:22:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kongregazioak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:
Mariatarren kongregazioan egon zen Manuela. Hilean behin konfesatzera joaten ziren. Lotuan dantza egiteagatik kongregaziotik botatakoak baziren.

13. Aita idi-probetan itzain

- **Erref**: AZK-029/015
- **Iraupena**: 0:03:06. **Hasi**: 00:23:14. **Bukatu**: 00:26:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:
Idi pare bat izan zuten etxean aita itzain ibiltzen baitzen probetan. Inguruko herrietako probetan ibiltzen zen eta oinez joaten zen. "Ittulan" idiekin egiten zuten. Idiei etxeko belarra ematen zitzaien jateko. Belarretan eta garotan aritzen ziren Madarixa gainera joanda.

14. Auzolana; txerri hiltzea

- **Erref**: AZK-029/016
- **Iraupena**: 0:02:42. **Hasi**: 00:26:20. **Bukatu**: 00:29:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Auzolanean aritzen ziren gari-jotzen eta orbela biltzen, besteak beste. Gari-jotzea nola egiten zuten azaltzen du. Etxean txerria hiltzen zuten, baina ez zitzaion lan hori batere gustatzen. Odolki eta txorizoak egiten zituzten eta urteko janari nahikoa izaten zuten.

15. Haragia mantentzeko gazi-kutxa eta olioa

- **Erref**: AZK-029/017
- **Iraupena**: 0:01:03. **Hasi**: 00:29:02. **Bukatu**: 00:30:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Haragia gazi-kutxa eta oliotan mantentzen zuten. Eguneroko otorduetan baba gorria eta sagarrak jaten zituzten. Arraina ere jaten zuten.

16. Umetako jolasak: sokadantza, diaboloa...

- **Erref**: AZK-029/019
- **Iraupena**: 0:01:18. **Hasi**: 00:30:42. **Bukatu**: 00:32:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Umetako jolasak: sokadantzan, diaboloarekin, kortabanaka...

17. Igandero mezetara; arrosarioa

- **Erref**: AZK-029/020
- **Iraupena**: 0:02:57. **Hasi**: 00:32:00. **Bukatu**: 00:34:57
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:
Igandero joaten zen mezetara Azkoitira. Etxean arrosarioa errezatzea ia derrigorra zuten; arrosarioko errezoak eta etxeko ohitura erlijiosoak aipatzen ditu. Hilean behin joaten zen konfesatzera. Jauna hartzera baraurik joan behar izaten zen.

18. Neskek debekatua galtzak janztea

- **Erref**: AZK-029/022
- **Iraupena**: 0:01:17. **Hasi**: 00:35:48. **Bukatu**: 00:37:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:
Neskek debekatua zuten galtzak janztea. Azkoitian prakak jantzita joan zen baten anekdota kontatzen du.

19. Ezkontza eguna eta eztei-bidaia

- **Erref**: AZK-029/023
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:37:05. **Bukatu**: 00:39:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:
Azkoitian ezkondu zen, soineko urdin batekin. Banketea Errexil tabernan egin zuten. Ezkon-bidaiara trenez joan ziren Donostiara. Alaba bat izan zuen 29 urterekin eta kalean jarri ziren bizitzen. Gizona Azkoitiko Santa Kurutz auzokoa zuen.

20. Azkoitiko prozesioak

- **Erref**: AZK-029/025
- **Iraupena**: 0:01:56. **Hasi**: 00:40:15. **Bukatu**: 00:42:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:
Azkoitiko prozesioetan ateratzen zen. Gizona Aste Santuan santuak eramaten ibili zen urteetan. Garai batetik hona santu asko daude. Kalbarioak hilerrira egiten ziren, errezoa egiten zen gurutze bakoitzaren ondoan eta 14 ziren denera.

21. Anaiak ahoko soinua eta ahizpek panderoa jotzen zuten

- **Erref**: AZK-029/028
- **Iraupena**: 0:01:18. **Hasi**: 00:43:40. **Bukatu**: 00:44:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:
Manuelaren anaiak ahoko soinua jotzen zuen. 3 ahizpek panderoa jotzen zuten eta jai arratsaldeetan dantzan aritzen ziren. Anekdota bat kontatzen du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-11-26

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com